

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MELCHIOR WATHELET
prednesené 29. mája 2018¹

Vec C-287/17

**Česká pojišťovna a. s.
proti
WCZ, spol. s r.o.**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Okresní soud v Českých Budějovicích (Česká republika)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Právo obchodných spoločností – Boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách – Smernica 2011/7/EÚ – Článok 6 ods. 1 a 3 – Náhrada nákladov na vymáhanie pohľadávky – Náklady upomienok“

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Okresní soud v Českých Budějovicích (Česká republika), sa týka článku 6 ods. 1 a 3 smernice 2011/7/EÚ². Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi poisťovňou Česká pojišťovna, a. s. a spoločnosťou WCZ, spol. s r.o., a to vo veci náhrady nákladov na vymáhanie, ktoré vznikli spoločnosti Česká pojišťovna v súvislosti s vymáhaním poistného, ktoré jej dlhuje WCZ.

I. Právny rámec

A. Právo Únie

2. Odôvodnenia 19 až 21 smernice 2011/7 znejú:

„(19) S cieľom odradiť od oneskorených platieb je potrebné, aby veritelia dostali spravodlivú náhradu nákladov na vymáhanie, ktoré im vznikli v dôsledku oneskorenej platby. Náklady na vymáhanie by mali takisto zahŕňať náklady na vymáhanie administratívnych nákladov a náhradu za interné náklady, ktoré vznikli v dôsledku oneskorenej platby, pre ktoré by sa mala v tejto smernici stanoviť paušálna minimálna suma, ktorá sa môže kumulovať spolu s úrokom z omeškania. Náhradou v podobe paušálnej sumy by sa mali obmedziť administratívne a interné náklady spojené s vymáhaním. Náhrada nákladov na vymáhanie by sa mala určiť bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne ustanovenia, na základe ktorých môže vnútroštátny súd priznať náhradu veriteľovi pre akúkoľvek ďalšiu škodu súvisiacu s oneskorenou platbou dlžníka.

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. EÚ L 48, 2011, s. 1).

- (20) Okrem nároku na zaplatenie paušálnej sumy na pokrytie interných nákladov na vymáhanie by veritelia takisto mali mať nárok na náhradu ostatných nákladov na vymáhanie, ktoré im vzniknú v dôsledku oneskorenej platby dlžníka. Takéto náklady by mali zahŕňať najmä náklady, ktoré vznikli veriteľom v dôsledku využitia služieb právnikovi alebo spoločnosti na vymáhanie pohľadávok.
- (21) Touto smernicou by nemalo byť dotknuté právo členských štátov stanoviť paušálne sumy na náhradu nákladov na vymáhanie, ktoré sú vyššie, a teda výhodnejšie pre veriteľa, alebo zvýšiť tieto sumy, okrem iného s cieľom držať krok s infláciou.“

3. Článok 6 uvedenej smernice, nazvaný „Náhrada nákladov na vymáhanie“, stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa úrok z omeškania stane splatným v rámci obchodných transakcií v súlade s článkom 3 alebo 4, bol veriteľ oprávnený získať od dlžníka minimálne paušálnu sumu vo výške 40 [eur].

2. Členské štáty zabezpečia, aby paušálna suma uvedená v odseku 1 bola splatná bez potreby upozornenia a bola náhradou za vlastné náklady veriteľa na vymáhanie.

3. Veriteľ je oprávnený od dlžníka požadovať okrem paušálnej sumy uvedenej v odseku 1 primeranú náhradu všetkých [všetkých ostatných – *neoficiálny preklad*] nákladov na vymáhanie presahujúcich túto paušálnu sumu a vzniknutých v dôsledku dlžníkovho omeškania s platbou. Tieto náklady by mohli zahŕňať náklady vzniknuté okrem iného v dôsledku využitia služieb právnikovi alebo spoločnosti na vymáhanie dlhov.“

4. Článok 12 tej istej smernice stanovuje:

““““

3. Členské štáty môžu zachovať alebo uviesť do účinnosti ustanovenia, ktoré sú pre veriteľov výhodnejšie ako ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

4. Pri transpozícii tejto smernice sa členské štáty rozhodnú, či vylúčia zmluvy uzatvorené pred 16. marcom 2013.“

B. České právo

5. § 369 ods. 1 posledná veta zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákonník v znení zákona č. 179/2013 Sb. uvádza:

„Veriteľ má okrem úrokov z omeškania aj nárok na náhradu minimálnej výšky nákladov spojených s uplatnením svojej pohľadávky v rozsahu a za podmienok stanovených nariadením vlády.“

6. § 3 nariadenia vlády č. 351/2013, ktorým sa podľa vnútroštátneho súdu vykonáva článok 6 smernica 2011/7 (ďalej len „nariadenie vlády“), stanovuje:

„Ak ide o vzájomný záväzok podnikateľov... minimálna výška nákladov spojených s uplatnením každej pohľadávky je 1 200 Kč [približne 47 eur].“

7. § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Sb. Občiansky zákonník stanovuje:

„Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.“

8. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občiansky súdny poriadok stanovuje:

„Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.“

9. Podľa § 142a ods. 1 uvedeného zákona:

„Žalobca, ktorý mal v konaní o splnenie povinnosti úspech, má právo na náhradu trov konania proti žalovanému iba vtedy, ak žalovanému v lehote najmenej [sedem] dní pred podaním návrhu na začatie konania zaslal na adresu na doručovanie, prípadne na poslednú známu adresu výzvu na plnenie.“

II. Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

10. Česká pojišťovna a WCZ uzavreli 7. novembra 2012 poistnú zmluvu s účinnosťou od rovnakého dátumu.

11. Listom z 10. marca 2015 Česká pojišťovna upozornila WCZ na zánik poistnej zmluvy k 25. februáru 2015 z dôvodu, že WCZ nezaplatila poistné, a požiadala ju o úhradu dlžného poistného za obdobie od 7. novembra 2014 do 26. februára 2015 vo výške 1 160 Kč (približne 45 eur). Česká pojišťovna zaslala WCZ pred podaním žaloby na vnútroštátny súd celkovo štyri upomienky.

12. Česká pojišťovna sa na uvedenom súde domáha, aby bola spoločnosti WCZ uložená povinnosť zaplatiť uvedenú čiastku 1 160 Kč (približne 45 eur) zvýšenú o zákonné úroky z omeškania za obdobie od 25. februára 2015 do dátumu uhradenia dlžného poistného, a tiež povinnosť zaplatiť náklady spojené s vymáhaním jej pohľadávky vo výške vo výške 1 200 Kč (približne 47 eur). Česká pojišťovna navyše požaduje, aby jej WCZ nahradila trovy konania.

13. Vnútroštátny súd najprv konštatoval, že vnútroštátne právo ukladá súdom, aby ako súčasť trov konania priznávali aj náklady spojené s jednou upomienkou, ktorú žalobca zašle žalovanému pred podaním žaloby, a následne si položil otázku, či má byť okrem paušálnej náhrady výdavkov na vymáhanie pohľadávky podľa článku 6 smernice 2011/7 priznaná aj náhrada nákladov na upomínanie podľa vnútroštátnych procesných predpisov. Uvedený súd totiž uvádza, že podľa odôvodnenia 19 smernice má paušálna náhrada podľa článku 6 rovnakej smernice pokrývať práve náklady veriteľa súvisiace s upomínaním. Podľa vnútroštátneho súdu z toho vyplýva, že priznaním oboch náhrad (náhrady podľa uvedeného článku 6 aj podľa vnútroštátnych predpisov) by mohol žalobca získať rovnakú náhradu dvakrát.

14. Takáto otázka je podľa neho vo veci prebiehajúcej pred vnútroštátnym súdom kľúčová, keďže Česká pojišťovna požaduje paušálnu náhradu vo výške 1 200 Kč (približne 47 eur) podľa § 3 nariadenia vlády a článku 6 smernice 2011/7 a podľa vnútroštátneho práva požaduje náhradu nákladov právneho zastúpenia vrátane náhrady nákladov na upomínanie pred podaním žaloby vyplývajúcej z vnútroštátneho práva.

15. Za týchto podmienok vnútroštátny súd rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 6 ods. 1 a 3 [smernice 2011/7] vykladať v tom zmysle, že ukladá súdu povinnosť priznať úspešnému žalobcovi v spore o zaplatenie pohľadávky z obchodnej transakcie vymedzenej v článku 3 alebo článku 4 uvedenej smernice sumu 40 eur (alebo ekvivalent v národnej mene) a zároveň náhradu trov súdneho konania, a to vrátane náhrady nákladov na upomínanie žalovaného pred podaním žaloby vo výške stanovenej procesnými predpismi členského štátu?“

III. Konanie pred Súdny dvorom

16. Žiadny z účastníkov konania vo veci samej nepovažoval za potrebné predložiť v tomto konaní písomné pripomienky. Súdny dvor zaslal písomné pripomienky len Európska komisia. Nebolo požadované ani nariadenie ústneho pojednávania a Súdny dvor ho nenariadil ani *ex offo*. Aby však bolo možné poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, považoval som za potrebné vyzvať účastníkov konania aj českú vládu, aby písomne odpovedali na niekoľko otázok, na ktoré česká vláda a Komisia následne odpovedali.

IV. Analýza

A. Úvodná pripomienka

17. Z dôvodov uvedených v bodoch 21 a 22 rozsudku zo 16. februára 2017, IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121), nemôže byť časová pôsobnosť smernice 2011/7 v prejednávanej veci spochybnená. Komisia na rozdiel od toho, čo navrhovala vo veci, v ktorej bol vydaný zmienený rozsudok, vo svojich pripomienkach tvrdí, že smernica 2011/7 je uplatniteľná bez ohľadu na to, že Česká republika v rámci prebratia tejto smernice využila možnosť vyňať z rámca jej uplatňovania zmluvy, ktoré boli uzatvorené pred dátumom stanoveným v jej článku 12 ods. 1, čo členským štátom umožňuje článok 12 ods. 4 uvedenej smernice. Ani česká vláda v odpovedi na otázky Súdneho dvora uplatniteľnosť smernice 2011/7 nespochybnila.

B. Judikatúra

18. Pokiaľ sa nemýlim, článok 6 smernice 2011/7 nebol doteraz predmetom výkladu zo strany Súdneho dvora.³

19. Pokiaľ však ide o smernicu, ktorá bola predchodcom poslednej uvedenej smernice, teda o smernicu 2000/35/ES⁴, rozsudok z 10. marca 2005, QDQ Media (C-235/03, EU:C:2005:147), vyložil článok 3 ods. 1 písm. e) uvedenej smernice, ktorý sa do určitej miery zhoduje s článkom 6 ods. 3 smernice 2011/7.

20. Súdny dvor v uvedenej veci predloženej otázke, či je možné v rámci ochrany veriteľa podľa smernice 2000/35 označiť za náklady na vymáhanie dlhu náklady advokáta alebo procesného zástupcu v konaní o platobnom rozkaze začatom na účely vymáhania tohto dlhu. Súdny dvor rozhodol, že pri neexistencii možnosti zahrnúť na základe vnútroštátneho práva do trov konania, na náhradu ktorých môže byť zaviazaný jednotlivец povinný zaplatiť podnikateľský dlh, trovy vyplývajúce z účasti advokáta alebo právneho zástupcu na strane veriteľa v súdnom konaní na vymáhanie tohto dlhu, samotná smernica 2000/35/ES nemôže slúžiť ako základ takejto možnosti.

21. Tento druh nákladov je v článku 6 ods. 3 smernice 2011/7 výslovne zahrnutý do „nákladov na vymáhanie presahujúcich túto paušálnu sumu a vzniknutých v dôsledku dlžníkovho omeškania s platbou“.

3 Niekoľko rozsudkov sa týka výkladu iných ustanovení tejto smernice, konkrétne rozsudok z 26. februára 2015, Federconsorzi a liquidazione giudiziale dei beni ceduti ai creditori della Federconsorzi (C-104/14, EU:C:2015:125) (k výkladu článkov 7 a 12 uvedenej smernice); rozsudok zo 16. februára 2017, IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121) (k súladu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá umožňuje veriteľovi upustiť od vyžadovania úrokov z omeškania v prípade omeškania a náhrady nákladov na vymáhanie výmenou za okamžité zaplatenie istiny splatných pohľadávok, s touto smernicou, a najmä s jej článkom 7 ods. 2 a 3), a rozsudok z 1. júna 2017, Zarski (C-330/16, EU:C:2017:418) (v podstate k výkladu článku 12 uvedenej smernice týkajúcejmu sa transpozície). Súdny dvor tiež prejednáva vec Gambietz, C-131/18, ktorá sa týka článku 6 ods. 3 smernice 2011/7 a prípadu podobajúceho sa na prejednávanú vec.

4 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. ES L 200, 2000, s. 35; Mím. vyd. 17/001, s. 226).

C. Moje návrhy

22. Po analýze cieľa, znenia, kontextu a histórie vzniku smernice 2011/7 sa domnievam, že na rozdiel od toho, čo by mohlo naznačovať znenie odôvodnenia 20 uvedenej smernice, nie je možné paušálnu sumu vo výške 40 eur stanovenú pre členské štáty v článku 6 ods. 1 tejto smernice ako minimálnu chápať tak, že vyčerpávajúcim spôsobom pokrýva niektoré druhy nákladov na vymáhanie (v tomto prípade „interné“ alebo „administratívne“ náklady na vymáhanie, ktoré zahŕňajú aj náklady na upomínanie). Z toho vyplýva, že primeranú náhradu, na ktorú odkazuje článok 6 ods. 3 uvedenej smernice, nemožno vykladať tak, že sa týka len „iných“ nákladov veriteľa na vymáhanie.

1. Cieľ a znenie smernice 2011/7

23. Cieľom smernice 2011/7 v zmysle jej článku 1 je boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a tým podporiť konkurencieschopnosť podnikov, a najmä malých a stredných podnikov.

24. Ako uvádza odôvodnenie 12 uvedenej smernice, oneskorená platba predstavuje porušenie zmluvy, ktoré sa v dôsledku nízkych alebo žiadnych účtovaných úrokov z omeškania⁵ a/alebo zdĺhavých konaní o náhradu škody vo väčšine členských štátov stáva finančne atraktívnym pre dlžníkov. Normotvorca považoval za potrebné zvrátiť tento trend a odradiť od oneskorených platieb.

25. Cieľom tejto smernice je teda účinná ochrana veriteľa pred oneskorenými platbami,⁶ čo je nevyhnutne spojené s poskytnutím čo najúplnejšej náhrady nákladov veriteľa na vymáhanie.

26. Už na tomto základe by bolo obmedzenie finančnej náhrady podľa článku 6 ods. 3 smernice 2011/7 len na niektoré kategórie nákladov veriteľa v rozpore so základným pravidlom, podľa ktorého má veriteľ právo na primeranú náhradu⁷ všetkých nákladov na vymáhanie oneskorených platieb.

27. V praxi by takéto obmedzenie znamenalo, že niektoré náklady veriteľa nebudú vôbec nahradené, čo by zjavne odporovalo cieľu smernice spraviť oneskorené platby menej zaujímavými a odradiť od nich.⁸

28. Znenie smernice 2011/7 jasne odráža jej cieľ.

29. Podľa článku 6 ods. 1 smernice 2011/7 je veriteľ oprávnený získať od dlžníka minimálne paušálnu sumu vo výške 40 eur [v § 3 nariadenia vlády stanovenú na 1 200 Kč (približne 47 eur)].

30. Podľa článku 6 ods. 2 tejto smernice členské štáty zabezpečia, aby bola paušálna suma uvedená v jej článku 6 ods. 1 splatná bez potreby upozornenia, pričom má predstavovať náhradu za vlastné náklady veriteľa na vymáhanie, a zároveň tieto náklady nijako nerozlišuje.⁹

31. Nárok veriteľa na náhradu nákladov nad rámec paušálnej sumy vo výške 40 eur jasne vyplýva z článku 6 ods. 3 smernice 2011/7, ktorý stanovuje náhradu „všetkých ostatných nákladov na vymáhanie presahujúcich túto paušálnu sumu a vzniknutých v dôsledku dlžníkovho omeškania s platbou“. Nahrádzajú sa teda „ostatné“ náklady, ktoré nie sú pokryté paušálnou sumou.

5 Rozsudok zo 16. februára 2017, IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121, bod 24).

6 Pozri, pokiaľ ide o smernicu 2000/35, rozsudok z 15. decembra 2016, Nemeč (C-256/15, EU:C:2016:954, bod 50).

7 Odôvodnenie 19 smernice 2011/7 hovorí o spravodlivej náhrade.

8 Pozri bod 12 odôvodnenia *in fine* smernice 2011/7, v ktorom sa uvádza, že súčasťou tejto smernice by malo byť ustanovenie o tom, že „vylúčenie práva na náhradu nákladov na vymáhanie by sa malo považovať za značne nevýhodné“.

9 Na rozdiel od toho, čo by bolo možné vyvodzovať z bodu 20 uvedenej smernice, ktorý hovorí o „interných nákladoch“ a „ostatných nákladoch“. K tomu sa ešte vrátim neskôr.

32. Okrem toho článok 12 ods. 3 smernice 2011/7, podľa ktorého môžu členské štáty zachovať alebo uviesť do účinnosti ustanovenia, ktoré sú pre veriteľov výhodnejšie ako ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou, sa má vykladať v tom zmysle, že táto smernica nebráni tomu, aby vnútroštátne predpisy priznávali veriteľovi vyššiu paušálnu náhradu, než je minimálna paušálna suma vo výške 40 eur.

33. Ak sa však vnútroštátny zákonodarca touto cestou vydá, je na ňom, aby zvolil vhodný spôsob, ako napríklad stanovenie premenlivej čiastky meniacej sa v závislosti od výšky pohľadávky.¹⁰

2. Odôvodnenia 19 a 20 smernice 2011/7

34. S vedomím, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že „odôvodnenie aktu [práva Únie] nemá záväznú právnu silu a nemožno sa ho dovolávať ani na účel výnimky z ustanovení dotknutého aktu, ani s cieľom výkladu jeho ustanovení, ktorý je zjavne v rozpore s ich znením“,¹¹ považujem za potrebné vyjadriť sa k odôvodneniam 19 a 20 smernice 2011/7, ktoré rozlišujú „interné“ alebo „administratívne“ náklady veriteľa nahrádzané paušálnou náhradou, ktorá by ich mala pokryť vyčerpávajúcim spôsobom, a „ostatné“ náklady na vymáhanie, ktoré presahujú 40 eur.

35. Tieto pojmy „interné náklady“ alebo „administratívne náklady“ sa objavili pri príprave smernice.

36. Komisia sa v návrhu rozhodla pre automatické nahrádzanie bližšie nešpecifikovaných nákladov na vymáhanie, ktoré sa vyčíslia v závislosti od výšky nesplatennej pohľadávky (pričom táto náhrada môže tvoriť až 1 % z čiastky pohľadávok rovnajúcich sa alebo presahujúcich sumu 10 000 eur), a ďalej pre primeranú náhradu všetkých „ostatných“ nákladov na vymáhanie. Podľa dôvodovej správy táto zmena umožňuje nahradiť „nejednoznačný pojem ‚náklady na vymáhanie‘... novým systémom, ktorý pozostáva z vymedzenej sumy za interné náklady na vymáhanie“.¹²

37. Výbor Európskeho parlamentu, ktorý sa zaoberal uvedeným návrhom, zaviedol strop vo výške 40 eur bez ohľadu na výšku neuhradenej pohľadávky z dôvodu, že „kompenzačná sadzba na úrovni 1 % s neobmedzenou hornou hranicou za oneskorené platby súm vo výške 10 000 eur alebo viac by v prípade transakcií s vysokou hodnotou mohla spôsobovať značné a neprimerané náklady a nemusela byť vyjadrovať skutočné náklady“.¹³

38. Parlament vo svojej pozícii v prvom čítaní naďalej trval na limite vo výške 40 eur. Ďalej spresnil, že primeraná náhrada podľa článku 6 ods. 3 smernice 2011/7 platí pre ostatné náklady presahujúce uvedenú sumu 40 eur. Toto spresnenie potvrdzuje, že paušálna suma vo výške 40 eur nemá vyčerpávajúcim spôsobom nahrádzať „interné“ alebo „administratívne“ náklady na vymáhanie. Parlament však vo svojej pozícii v prvom čítaní uviedol tiež myšlienku obsiahnutú v odôvodnení 19 uvedenej smernice, podľa ktorej má paušálna suma obmedziť interné alebo administratívne náklady spojené s vymáhaním, pričom zároveň navrhol (pozri odôvodnenie 20 uvedenej smernice), že nárok na zaplatenie paušálnej sumy sa týka *interných* nákladov na vymáhanie.¹⁴

¹⁰ Tak je to v prípade Írska, ktorého právne predpisy [Statutory Instrument No. 580/2012 – European Communities (Late Payment in Commercial Transactions) Regulations 2012 (podzákonný predpis č. 580/2012 – nariadenie z roku 2012 o oneskorených platbách v obchodných transakciách podľa predpisov Európskych spoločenstiev)] stanovuje paušálnu sumu vo výške 40 eur, ak nedoplatok presahuje sumu 1 000 eur, paušálnu sumu vo výške 70 eur, ak sa nedoplatok pohybuje v rozmedzí 1 000 až 10 000 eur, a paušálnu sumu vo výške 100 eur, ak je nedoplatok vyšší ako 10 000 eur.

¹¹ Rozsudok z 19. júna 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, bod 31).

¹² Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, 2009/0054(COD), s. 7. Navyše „cieľom... prepracovaného znenia smernice [2000/35] je zlepšenie účinnosti a efektívnosti opravných prostriedkov v prípade oneskorených platieb prostredníctvom zavedenia nároku na vymáhanie administratívnych nákladov a náhrady interných nákladov, ktoré vznikli v dôsledku oneskorenej platby“ (pozri uvedený návrh smernice, s. 5).

¹³ Správa o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, A7-0136/2010, s. 21.

¹⁴ Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 20. októbra 2010 na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/.../EÚ o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (prepracované znenie), EP-PE_TC1-COD(2009)0054.

39. Tieto pojmy, ktoré sa teda nachádzajú v odôvodneniach 19 a 20 smernice 2011/7, by mohli viesť k domnienke, že „ostatné“ náklady v zmysle článku 6 ods. 3 uvedenej smernice sú „externými“ nákladmi, a to o to viac, že tak odôvodnenie 20, ako aj článok 6 ods. 3 uvedenej smernice sa zmieňujú o nákladoch, ktoré veriteľovi vzniknú poverením advokáta alebo využitím služieb spoločnosti na vymáhanie pohľadávok, čo predstavuje služby poskytované podniku „externe“.

40. K odmietnutiu názoru, že uvedená smernica kategorizuje náklady veriteľa na „interné“ alebo „administratívne“, ktoré pokrýva iba paušálna náhrada, a „ostatné“¹⁵ (či „externé“), ktoré pokrýva doplnková (slovami článok 6 ods. 3 smernice 2011/7 primeraná) náhrada,¹⁶ ma vedie niekoľko argumentov.

41. Po prvé tieto pojmy sa nevyskytovali v smernici 2000/35, ktorá v článku 3 ods. 1 písm. e) stanovovala, že veriteľ je oprávnený požadovať od dlžníka „primeranú náhradu *všetkých* svojich opodstatnených nákladov na vymáhanie vzniknutých v dôsledku dlžníkovho omeškania“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Smernica 2011/7, ktorá nahradila smernicu 2000/35, si pritom kladie za cieľ posilniť boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách a v žiadnom prípade nekomplikovať finančnú náhradu veriteľa.

42. Po druhé kategorizácia nákladov veriteľa nemá žiadnu oporu v znení článku 6 smernice 2011/7. Podľa prvého odseku tohto článku predstavuje paušálna suma minimum. Podľa článku 6 ods. 2 uvedenej smernice je táto suma splatná bez potreby upozornenia a má byť náhradou za náklady veriteľa. Podľa článku 6 ods. 3 rovnakej smernice môže veriteľ požadovať „ostatné“ náklady (to znamená náklady, ktoré nepokrýva paušálna suma), aby došlo k ich „primeranej náhrade“.

43. Ako okrem toho uvádza česká vláda, kategorizáciu nákladov nemožno vyvodzovať ani z príkladného výpočtu nákladov, ktoré môže veriteľ preukázať podľa článku 6 ods. 3 smernice 2011/7. Tento výpočet bol do textu smernice zaradený na základe pozmeňovacích návrhov Parlamentu, pričom jeho zmyslom bolo iba objasnenie toho, o aké náklady môže ísť,¹⁷ a nie zmena doterajšieho základného pravidla stanoveného smernicou 2000/35, podľa ktorého má veriteľ nárok na primeranú náhradu všetkých nákladov. Tento príklad pravdepodobne vychádza z rozsudku z 10. marca 2005, QDQ Media (C-235/03, EU:C:2005:147) (pozri body 19 a 21 týchto návrhov).

44. Kategorizácia nákladov by napokon viedla k paradoxnej situácii. Domnievam sa (rovnako ako česká vláda), že v prípade oneskorenej platby by veriteľ mohol za vymáhanie svojej pohľadávky za pomoci svojho podnikového právnikovi dostať iba paušálnu náhradu vo výške 40 eur, aj keby mohol preukázať, že skutočné náklady boli vyššie. Naopak, v prípade využitia služieb externého advokáta by boli primerane uhradené všetky náklady vrátane paušálnych 40 eur za interné náklady veriteľa. Pri tomto výklade by teda dochádzalo k neodôvodnenému rozdielnemu zaobchádzaniu s porovnateľnými situáciami. Takýto výklad by navyše veriteľa v praxi motivoval k využívaniu služieb externých advokátov namiesto vlastných podnikových právnikov, ktorých služby bývajú menej nákladné. Inými slovami, kategorizácia nákladov by mohla viesť k umelému a neodôvodnenému navyšovaniu včas nezaplatených pohľadávok či k ich nahrádzaniu v neprimerane veľkom rozsahu.

15 Iné jazykové znenie bodu 20 odôvodnenia nepoužívajú slovo „ostatné“, ale podobne ako holandské znenie slovo „overige“, talianske znenie slovo „restanti“, španielske znenie slovo „demás“, čo naznačuje, že medzi druhmi nákladov nerozlišujú. Iné jazykové znenia textu smernice proti sebe nestavajú do protikladu jedny náklady a „ostatné“ náklady. Anglické znenie používa slovo „any“, talianske znenie slovo „ogni“, holandské znenie slovo „alle“, španielske znenie slovo „todos“, grécke znenie slovo „οποιαδήποτε“. Skôr než na význam slova „ostatné“ odkazujú tieto jazykové verzie na všetky náklady či všetky druhy nákladov.

16 Ani česká vláda a Komisia nesúhlasia s touto kategorizáciou nákladov, pretože ak by pre každú z nich platil odlišný režim, viedlo by to k neodôvodnenej diskriminácii.

17 Pozri pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy z 15. októbra 2010, ktoré predložil Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (dokument Európskeho parlamentu č. A7 – 0136/2010; pozri pozmeňujúci a dopĺňajúci návrh č. 30).

45. Záverom sa domnievam, že náklady uvedené v článku 6 ods. 3 smernice 2011/7 predstavujú „ostatné“ náklady popri nákladoch pokrytých paušálnou sumou, a veriteľ preto môže získať náhradu „interných“ či „administratívnych“ nákladov, ktoré túto sumu prekročia.

46. Paušálna suma stanovená na 40 eur je navyše splatná bez nutnosti odôvodniť vzniknuté náklady („bez potreby upozornenia“ slovami článku 6 ods. 2 smernice 2011/7), či už ide o „interné“ náklady alebo nie, a to na rozdiel od iných peňažných súm, ktoré musia byť odôvodnené.

47. Smernica 2011/7 v tejto súvislosti neuvádza, akým spôsobom musí veriteľ v prípade omeškania dlžníka s platbou uplatniť a odôvodniť náklady na vymáhanie pohľadávky presahujúcej paušálnu sumu 40 eur, do výšky ktorej mu článok 6 ods. 3 tejto smernice zabezpečuje nárok na náhradu. Úprava tohto postupu je ponechaná na posúdenie vnútroštátnemu zákonodarcovi, ktorý môže v súlade s článkom 12 ods. 3 smernice 2011/7 „zachovať alebo uviesť do účinnosti ustanovenia, ktoré sú pre veriteľov výhodnejšie ako ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou“.

V. Návrh

48. Z týchto dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázku položenú Okresným súdom v Českých Budějovicích (Česká republika) takto:

Článok 6 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách sa má vykladať v tom zmysle, že veriteľ má nárok získať od dlžníka paušálnu sumu vo výške 40 eur, ako aj náhradu všetkých nákladov na vymáhanie, ktoré mu vznikli v súvislosti s oneskorenou platbou dlžníka, avšak iba pre časť týchto nákladov presahujúcu uvedenú paušálnu sumu 40 eur.